

# Komunist. zarota proti bankam - Konvencija JSKJ na delu

IZ ZAPLENJENIH PISEM SE RAZVIDI, DA JE OBSTOJALA ZAROTA, RAZPREDENA PO CELI DEŽELI, DA SE S POMOČJO BANČNIH POLOMOV ZANETIJO NEMIRI, KI NAJ BI VODILI DO REVOLUCIJE.

Chicago, Ill. — Obstojača je sumnja, da so bili nedavni navali na banke, ki so povzročili, da je moralo večje število bank prenehati s poslovanjem, ker niso imele toliko gotovine na roki, da bi lahko izplačale vse vložnike, delo skrivnih elementov, ki so opravljali vse to iz prevarnih namenov. Najnovejše preiskave so dognale, da so bile te sumnje utemeljene in da je bila razprežena po vsej deželi sistematična zarota, katere končni cilj je bil, da se potom polomov bank privede do dežela do revolucije.

Da je obstojala ta zarota, dokazujejo pisma, ki so jih oblasti zaplenile na stanovanju nekega Geo. Rowlanda v Pontiac, Mich. Rowland sam je pobegnil in zdaj ga iščejo mestne, državne in federalne policijske oblasti. Kakor je iz pism razvidno, je Rowlandov delokrog obstojal v državah delokrog, Illinois, Ohio in Michigan. Da je vzbudil med občinstvom nezaupanje v banke, se je posluževal v prvi vrsti telefona, potem katerega je vložnik alarmiral, da so nato drli na banke. V Pontiac mu je končno prišla policija na sled, ko je slučajno prestregla njegov telefonski pogovor. Takoj je preiskala njegovo stanovanje, na katerem je našla več pism, iz katerih se dobi slika njegovega prevarnega dela.

Eno tako pismo je dobil Rowland iz Clevelanda, podpisano za začetnicami H. G. V njem se piše hvali, da telefonski način vznemirjanja prebivalstva izvrstno deluje in da so vložniki največjih bank že postali skrajno nervozni, in povdarja, da čimprej se bo omejalo zaupanje srednjih slojev v banke, tem prej bodo izbruhnili nemiri, ki bodo vodili do revolucije. Ta "sodrug" zaključuje svoje pismo z izrazom "Vaš za revolucijo".

Našlo se je tudi pismo, ki ga je Rowland pisal gori omenjenemu "sodrug" in ki se glasi:

"V veliko vzpodbudo mi je, ker smo imeli celo število navali na velike banke, in prvi vrsti na večjih pet v Chicagi, namreč First National, Continental Illinois, in druge, kakor tudi na dve veliki cleveandski banki. Moje delo, da zrušim predstražo detroitske bančne strukture s tem, da povzročim polom tukajšnje First National, že rodi sadove. Govoril sem z več bančnimi uradniki in vsi so precej preplašeni, kar pomeni le dobro znamenje za nas.

Naša telefonska propaganda deluje čudovito. Smatram, da bi bilo to sredstvo najboljša, da bi se potom njega dosegel istočasni naval na vse banke po celi deželi, in prepričan sem, da bi to zadalo bankam končni udarec, vendar še ne vem, kako bi se dalo to izvesti vse ob istem času. Veruj

## ZBOROVANJE DELEGATOV JSKJ.

Prvi dan konvencije, v ponedeljek, potekel v glavnem z volitvami v odbore. — V torek sledila poročila glavnih uradnikov.

Indianapolis, Ind. — Po iskreni dobrodošlici, ki jo je pripravila tukajšnja slovenska naselbina preteklo nedeljo delegatom konvencije Jugoslovanske katoliške jednote, se je v ponedeljek zjutraj pričelo z rednim zborovanjem.

Zasedanje se je pričelo ob 8. uri zjutraj. Glavni predsednik je imenoval pet delegatov v poverilni odbor, ki so tekome ure izvršili svoje delo, na kar je sledila volitev stalnega konvenčnega predsednika. Za to mesto je bil enoglasno izvoljen Math Anzels, član društva 85, Aurora, Minn. Mesto prvega zapisnikarja pa je dobil urednik Nove Dobe, A. J. Terbovec. Izvoljen je bil nato še poseben odbor za resolucije, dalje odbor za pravila, kakor tudi odbor za pritožbe. Ob koncu zborovanja v ponedeljek se je še odobrilo, da se pošljejo pozdravne brzojavke sledečim: Guvernerju države Indiana, zavar. komisarju države Indiane in županu mesta Indianapolis.

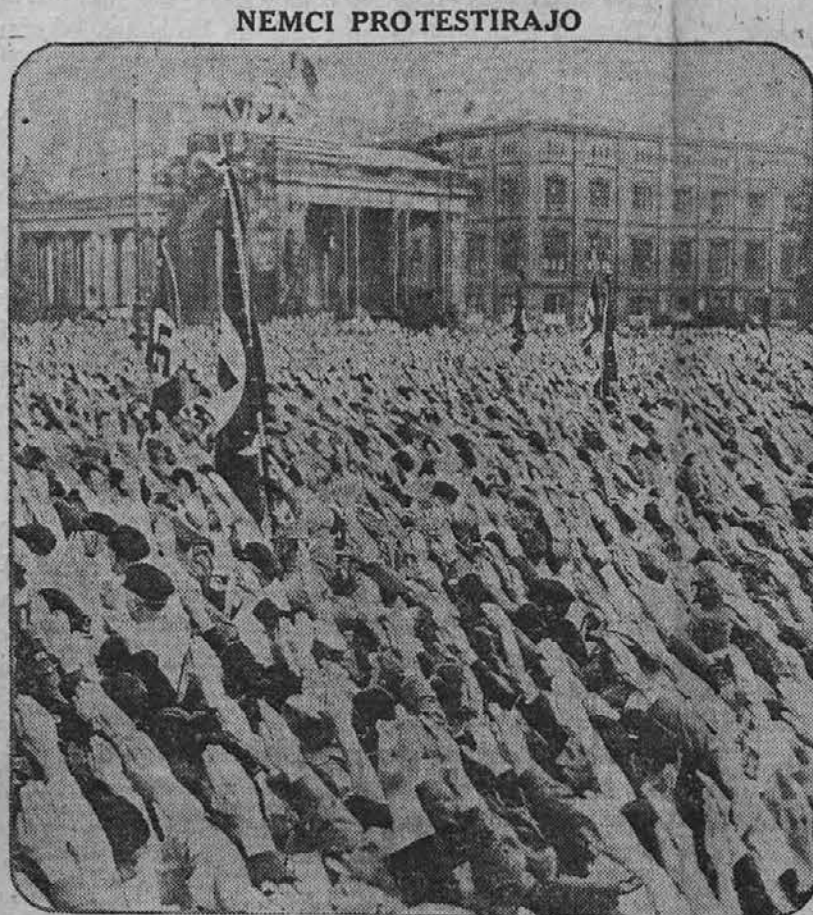
V torek dopoldne so podali konvenciji svoja poročila člani glavnega odbora. Najdaljše poročilo je bilo predsednika nadz. odbora, Rud. Perdana iz Clevelanda, ki je obdelaval zadevo spora glede izvolitve Antona Zbašnika glavnim tajnikom od strani gl. odbora. Odredilo se je, da pride celotna stvar pred konvencijo pozneje.

## MESTNI ODBORNIK PODAL RESIGNACIJO

Chicago, Ill. — Predno se je v torek odpeljal župan Cermak z vlakom proti New Yorku, od koder bo potoval v Evropo na zdravstveni obisk, mu je tukajšnji mestni komisar za javna dela, A. A. Sprague, podal svojo resignacijo. Župan ga je naprosil, naj obdrži svoje mesto do njegovega povratka, kakih pet tednov, na kar je mož pristal. — Sprague želi odstopiti od svojega mesta, ker vrši službo upravitelja konkurne mase dveh bankrotiranih žel. družb, namreč čičaške naduljne železnice in žel. družbe Chicago, Aurora in Elgin, in to delo vzame ves njegov razpoložljivi čas.

## ŠIRITE AMER. SLOVENC!

mi, sodrug, da sem pripravil predsednika tukajšnje banke, da na rob živčne oslabelosti ali še do kaj hujšega."



Na tisoče Hitlerjevih fašistov se je zbralo v Lustgarten v Berlinu, da protestirajo proti sprejetju lausanske pogodbe. Slika kaže del množic, ki so se ob tej priliki nagromadile na obsežnem trgu.

## NEMCIJA GROZI

Ako se Nemčiji ne prizna enakopravnost, se prične oboroževati.

Berlin, Nemčija. — Po celi Evropi je vzbudil senzacijo govor, ki ga je imel po radio nemški min. za obrambo, Kurt von Schleicher. Možno je zaklical v svet, da si bo Nemčija vzela sama v svoje roke pravico glede oboroževanja, ako ji je ne bo svet priznal. "Nemčiji se mora pred prihodnjim zasedanjem razorožitvene konference priznati enaka pravica glede orožja, kakor ga imajo druge države," je dejal minister, "ali pa se bo smatrala oproščena vseh pogojev za omejitve in se bo oboroževala, kakor se ji bo zdelo primerno."

## PREMALO PLAČE, PRAVI POSLANEC

Washington, D. C. — Rep. poslanec J. Qu. Tilson sedi že 22 let v poslanski zbornici. Zdalj pa se je izjavil, da se ne bo več potegoval za to mesto, češ, da nosi premalo dohodkov in so stroški z njim preveliki, ter da bo iskal kako drugo delo, kjer da bo lahko kaj prihranil. — Čudno, da je mož šele po 22 letih prišel do spoznanja, da mesto poslanca premalo "nese".

## PRELETATLANTIK

Montreal, Kanada. — V torek zvečer je prispel semkaj s svojim aeroplanom znani nemški letalec Wolfgang von Gronau, ki je pravkar izvršil svoj uspešen polet preko atlantskega oceana. Iz Nemčije je odletel pretekli petek in je na svojem potu dvakrat pristal, namreč na Grinlandiji in na polotoku Labrador. Čez par dni namerava letalec poleteti v Chicago.

## 68 KADETOV UTONILO

Vihar prevrnil nemški vojaški šolski parnik.

Kiel, Nemčija. — Strahovito nesreča se je pripetila pretekli torek popoldne v Baltičkem morju v bližini mesta Holstein. Na mornariškem parniku Niobe, ki je bil določen za šolo bodočim mornariškim častnikom, se je ravno vršil pouk kadetov, ko prihrumi nenaden vihar in v enem momentu parnik prevrne. Dočim se je 37 ponesrečencev še moglo rešiti, ko so druge ladje prihitele na pomoč, je pa našlo 68 mladih dečkov smrt v valovih.

## PRISLA BOSTA PRED POKROTO

Chicago, Ill. — Na koronerjevo priporočilo bosta Mrs. Vera Carl in njen brat Ivan Grilec, postavljena pred gl. poroto pod obdolžbo, da sta umorila moža Mrs. Carl, ki je bil ustreljen 16. julija zvečer v svojem domu na 2511 South Crawford Ave. Kakor izjavljajo policijski poizvedovalci, se ne more Grilec drugega dokazati, kakor to, da je pregovoril Carla, da je vzel zavarovalnino za \$5000, pri kateri dobi dvojno svoto v slučaju nasilne smrti. Grilec to zanika.

## NEURJE V CHICAGI

Chicago, Ill. — Strahovito neurje je v torek zvečer besnelo nad tem mestom. Lilo je kakor iz škafa in na tisoče kleti je bilo izpremenjenih v mala jezera. Vmes pa se je bliskalo in treskalo, kakor bi se mesto podiralo. V par dnevih kakor tudi hiš je udarila strela, med drugimi tudi v hiši na 1806 in 1808 W. 22d Pl. Obema je pokvarilo streho in tudi v notranjosti napravilo škodo. Pri družini Hodko, ki živi v eni od njih, je razbilo

## KRIŽEM SVETA

Rim, Italija. — Mussolini je odredil znatne izpremembe v osebju višjega državnega uradništva širom cele Italije. Nekateri uradniki bodo upokojeni, drugi povišani in nekateri zopet premeščeni.

Moskva, Rusija. — V sredo je sovjetska vlada izdala odredbo, po kateri se daje večja prostost kmetom, namreč, da ne bodo več prisiljeni, prodajati svoje produkte državi, marveč jih sami lahko postavijo na trg.

New York, N. Y. — Tukajšnja bančna tvrdka J. S. Bache & Co. objavlja, da je neki uslužbenec poveril tekom dobe več let njenega denarja v znesku \$650.000. Imena uslužbenca tvrdka še ni izdala.

## LIGA PROTI VLADNEMU ZAPRAVLJANJU

New York, N. Y. — Pretekli torek se je ustanovila tukaj posebna organizacija, ki si je nadelala nalogo, da deluje proti zapravljanju javnega denarja od strani vlade. Organizacija posluje pod imenom Narodna ekonomska liga. V nje posvetovalni odbor so bile določene sledeče osebnosti: Calvin Coolidge, Al Smith, E. Root, N. D. Baker, gen. J. Pershing in admiral Wm. Sims. Vsi so sprejeli in obljubili, da bodo storili vse, kar bodo mogli, da se doseže cilj lige, namreč zmanjšati izdatke federalne vlade, kakor tudi državnih in mestnih oblasti.

## PLAŠEN BIKOBORC ZBEŽAL IZ ARENE

Madrid, Španija. — V nekem malem mestu v tukajšnji bližini so se v torek vršile bikoborske igre. Kakor je bilo videti, pa je bil bikoborec precej plašljiv. Sedemkrat je namreč zbežal pred bikom. Razjarjenemu biku je bilo to končno preveč in je v osmih tudi on skočil za njim preko visoke ograje. Prestrašeni borec je bežal naravnost proti sedežu predsednika in bik mu je sledil za petami. Predsednik je v tem trenutku napravil nevarni situaciji konec s tem, da je biku pognal kroglo v glavo.

## SOVJETI UBILI PET BEGUNCEV

Bukaresta, Rumunija. — Gnani od lakote, ker so sovjeti pobrali vse njih žito, se je pet oseb iz obupa podalo na nevarno pot, da uide iz dežele boljše živike. Tri kmetijske ženske z dvema otrokoma so se odpravile v malem čolnu preko reke Dnester, ki tvori mejo med Rusijo in Rumunijo. V ponedeljek opolnoči so nastopile obupno pot. Ko pa je skupina prispela do srede reke, so sovjetski stražniki otvorili na nje ogenj iz strojnici in ubili vse pet. Več ur pozneje je čoln z mrtvimi trupli prinesla voda na rumunsko stran.

radio ter prizadelo manjše opkeklne domači heeri Jennie.

## Iz Jugoslavije.

SLIKA BEDE: OČE ODLOŽIL V PREDSOBI NA ŽUPANSTVU V MARIBORU SVOJA DVA OTROKA.—STRELA UŽIGA IN UNIČUJE.—SMRTNA KOSA.—NESREČE, NEZGODE IN DRUGO IZ DOMOVINE.

### Nepričakovan obisk

Nemalo senzacijo so imeli dne 9. julija na mestnem magistratu v Mariboru. Župan je namreč na dopustu in tako je v njegovi predsobi na županstvu vse prazno in brez nadzorstva. — Zelo so se pa začudili magistratni uslužbenci, ko so naenkrat zaslišali iz predsobe otroški vik in jok. — Komaj so odprli vrata, se jim je nudila nenavadna slika. Na velikih mizi je ležalo komaj nekaj mesecev staro dete, kobacalo ter kričalo, drugo, staro okoli poldrugo leto je pa bilo na tleh in se tudi na vse grlo drlo in klicalo mamico. Po bliskovito se je razvedelo po magistratu o nenavadnih gostih in od vseh strani so prihitele gospodične uradnice in zamašle utolažiti mlada kričalca. Dolgo so premeščali kam bi z otroci, slednjič so ju izročili v pisarno socialnega urada. Tam so otroke utešili in jim dali jesti, nakar je prišla po nju skrbstvena sestra mladinskega doma. — Poizvedovanje je doglano, da je otroka odložil deložirani delavec Malek, ki že delj časa stanuje pod obokom državnega mostu. Povedal je, da je prišel na magistrat z otrokoma, da bi mu govoril z županom. Ko je pa izvedel, da ni župana doma, je otroka na tihem odložil in odšel. Revni oče je ne samo brez stanovanja, ampak tudi brez dela, zato ne more rediti ubogih črvčikov, za katere bo skrbel mestna občina, ki bo tudi njemu preskrbela stanovanje.

### Ker je odrezal ženi nos

Prel mariborskim sodiščem je bil obsojen na sedem dni zapora čevljar Anton G. iz Maribora, ker je med domačim preprirom odrezal lastni ženi nos s čevljarškim nožem. Nos so ženi v bolnici zopet prišli in je spet cel.

### Strela

V Rakitni je strela udarila v Gričarjev kozolec pred cerkvijo v nedeljo, 10. julija, ravno med vs. mašo. Ljudje so hiteli iz cerkve, da so rešili, kar se je še dalo rešiti in obvarovati, da se ogenj ni razširil na hišo.

### Konj ga je udaril

Konj je z vsjo silo udaril posestnika Blažiča iz Kozjaka. Udaril ga je ravno v glavo in mu izbil štiri zobe.

### Nesreča

Posestnik Franc Turnšek iz Hajdoš pri Ptuj je vozil svozem sosedu drva iz gozda. Na nesrečo se je voz prevrnil in pod seboj pokopal Turnška, ki je dobil smrtno nevarne poškodbe. Poleg strtega prsnega koša ima tudi zmečkan želodec in črevesje.

### Smrtna kosa

V Rogaški Slatini je umrl Martin Hajnšek, dolgoletni uradnik zdravilišča. — V Mariboru je umrla Marija Štundl, zasebnica, stara 76 let. — V Celju je umrl Dragomir Teklič, kapetan II. razreda, star 34 let.

### Porast Škofje Loke

V prvi polovici letošnjega leta se je rodilo v Škofji Loki 52 otrok, umrlo je pa 33 oseb, izmed katerih je bilo kar 22 takih, ki so bili stari nad 50 let.

### Dobra vinska letina

Iz hrvaškega Primorja poročajo, da letošnja vinska letina prav dobro kaže, pa se je vinogradniki nič preveč ne veselje, ker je vino zelo poceni. Prodaja se komaj po 2 Din. (malo več kakor 3c) liter.

### Nesrečen padec

31letni rudar Ivan Horjak od Sv. Krištofa nad Laškimi je tako nesrečno padel z nekega voza, da si je zlomil hrbtnico.

### Odlikovanja slovenska tvrdka

Na svetovni razstavi v Londonu je bila odlikovana z zlato kolajno in diplomom slovenska tvrdka "Lustra", tovarna lakov in barv.



AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1897.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1897.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljtkov in dnevoj po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: CANAL 5544

EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon CANAL 5544

Table with subscription rates for various durations and regions like Chicago, Canada, and Europe.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.

POZOR! - Številka poleg vašega naslova na listu znači, da kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Politični cirkus

Kdor je opazoval z objektivnega stališča konvenciji republikanske in demokratske stranke ter žongliranje z vprašanjem prohibicije pri obeh strankah, ta si ne more pomagati, da bi ne vzkliznil: o ti presneti cirkus!

Da, pravi cirkus je bil na obeh konvencijah. Prvi, to je republikanci, so izjavo o vprašanju prohibicije zavili v tako nerazumljivo stališče, da nekateri mislijo, da takoj po volitvah so slonova stranka odpravila prohibicijo.

Politični voditelji in razni politični kandidati ene ali druge stranke so vrlo prefrigani ljudje. Oboji dobro vedo, da bo pri letošnjih volitvah igrala najvažnejšo ulogo prohibicija.

Glede prohibicije niso iskreni ne republikanci ne demokrati. Prvi so podali v meglo zavito izjavo o prohibiciji, drugi so se izjavili bolj odprto.

Ti slučajni jasno kažejo, da prohibicija je dandanes vsem ameriškim strankam prav priljubljena politična žoga, katero mečejo in bijejo in z njo odvrtačo pozornost na druge predmete, važnejše od tega.

Edini pravi in odprti zagovornik mokrte je bivši newyorški guvernir Alfred Smith. Toda na konvenciji je bil poražen zgolj radi vzroka, ker je preveč iskren in odprt glede prohibicije.

Ako bo vprašanje prohibicije potekalo po ter potih kakor dosedaj, tedaj prohibicije se ne bo zlepa konec. Prohibicija je pač najboljša vada za vsake volitve, da hlastajo po njej nepremišljeni volilci.

Dobri teden za tem, ko je Tarzanova rodbina prišla nazaj v Anglijo, je posetil Tarzana, Korakovega očeta francoski general Jacot.

TARZANOV SIN

(96)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS



Dobri teden za tem, ko je Tarzanova rodbina prišla nazaj v Anglijo, je posetil Tarzana, Korakovega očeta francoski general Jacot.



General Jacot je Lordu Greystocku razodel vso zgodbo od začetka. Pravi je: "Več let nazaj, mi je bila, ko sem služboval v Afriki ugrabljena moja edinka hčer. Povedal je vse, da je razpisal za njo veliko nagrado, veliko so jo iskali povsod, a brez uspeha.



"Kaj, ko bi bila Meriem ta deklica?" si je mislil Tarzan, sedaj Lord Greystocke v Londonu. Vse mogoče. Pozvonil je in velel slugi: "Pokličij naj pride semkaj žena mojega sina!"



"No, ja," se je popraskal Lord Greystocke po glavi, "življenje je polno dogodkov." Nato je pozval svojo ženo Lady Greystocke, Ivano in svojega sina Jakoba.



DRUGA PLAT ZVONA . . .

Cleveland, Collinwood, O. V "Ameriški Domovini", z dne 16. julija, je bilo čitati dopis ali članek, ki bi bil po svojem značaju bolj prikladen za "Prosveto", nego pa za list, ki ob raznih prilikah zatrjuje svojo nepristranost.

V svojem uvodu je dopisovalec tega mnenja: ". . . če bi delavski sentiment v splošnem odločal v narodnih zadevah in z lastno voljo vodil vse ustanove, ki mu služijo v duševno hrano, bi odločil marsikje drugače, nego se to odloča za kulisami po naši inteligenci."

V glavnem delu dopisa pa se gre za letak, na katerem je bilo opaziti mnogo slovničnih ter pravopisnih napak, in katerega so izdali "inteligenti, ki vodijo akcijo kolekte"; na ta letak kaže člankar ter se zgraža nad temi inteligenti.

je priporočljivo, da so letaki, ki pridejo v javnost tudi izdelani v pravilnem jeziku, toda čemu ti sto povdarjanje ter dolgozvočno pretiravanje, kakor da bi nosilo vse kar je na zemlji le unijske znake, ko so na svetu še drugi delavci, ki niso tako srečni, da bi se ponasili z unijskimi izkaznicami in ti delavci morajo tudi živeti.

Kar pa dopisovalec najbolj označuje je neiskrenost, s katero povdarja samo eno kategorijo delavstva, medtem ko zna vrlo dobro razločevati dvojne vrste inteligenco; on pravi: ". . . Imamo v naši sredi inteligenco, na katero smo lahko ponosni in ponosni zato, ker se zaveda, da so sinovi in hčere slovenske matere.

Že nekaj tednov sem je mesto kar precej zapuščen, pozna se to posebno ob nedeljah v cerkvi. Ja, kam pa so šli ljudje? Ali na štrajk? Na počitnice? Premogarske kompanije dajo vsakemu delavcu 14 dnevne počitnice, katere ljudje radi izrabijo, da pridejo malo ven iz vsakdanje puščave.

Že nekaj tednov sem je mesto kar precej zapuščen, pozna se to posebno ob nedeljah v cerkvi. Ja, kam pa so šli ljudje? Ali na štrajk? Na počitnice? Premogarske kompanije dajo vsakemu delavcu 14 dnevne počitnice, katere ljudje radi izrabijo, da pridejo malo ven iz vsakdanje puščave.

jiti tudi nekaj čuta pravičnosti, da zamore ceniti zasluge takih inteligentov.

Iz tega sledi, da se čednost od čednosti bistveno razlikuje; Napoleon je iskal čednosti in je našel slavo, Tolstoj je iskal čednosti, a je našel vero, v veri je našel Boga, v Bogu pa večno Resnico.

Ernest Terpin.

ROCKSPRINGŠKE NOVICE

Rock Springs, Wyo.

Včasih smo kakemu zmrzljivcu rekli, da bo o sv. Jakobu za pečjo v kožuho zmrznil. Prav ravno tako mrzlo pri nas ni: vendar pa ob jutrih v letni obleki človeka kar malo potresa.

Že nekaj tednov sem je mesto kar precej zapuščen, pozna se to posebno ob nedeljah v cerkvi. Ja, kam pa so šli ljudje? Ali na štrajk? Na počitnice? Premogarske kompanije dajo vsakemu delavcu 14 dnevne počitnice, katere ljudje radi izrabijo, da pridejo malo ven iz vsakdanje puščave.

krasote še drugič in tretjič. Vse Združene države ameriške so vsak dan zastopane v parku: avtomobile iz vseh držav ameriških vidiš tam.

Naša "farmarska" učiteljica Miss Jennie Taučar je odšla v poletno šolo v Laramie, kjer se bo šest tednov še nadalje izobraževala v svojem učiteljskem poklicu.

Poziv in javno vprašanje naših rojakov na Mr. A. Grdina ostal brez uspeha: danes sem dobil od njega pismo, v katerem mi med drugim piše sledeče: "Vaš poziv in ultimatum iz zapornih držav, sem končno le uslišal, da pridem s slikami na vaš pad! Hurej, Mr. Grdina, tako govori!"

Demokratske vrste bodo zmagovale in na demokratskem načelu kandidirajo še ti-le: O'Neil za "Governor", Dankowski za "County Sheriff" in Story za "County Assessor".

Da naše novice niso popolne brez bolnikov in ponesrečencev, o tem ste se dragi rojaki že lahko prepričali. Zemlja je bila, je in bo solzna dolina: zato tudi boleznin in nesreče ne počivajo.

Jennie Južina, tajnica ŠIRITE AMER. SLOVENCINA

in pravični Bog. Hrvaški rojaki Jurij Budak se je na potu iz Laramie v Hot Springs težko ponesrečil z avtom v bližini Kemmerja: njegova so vzeli za en teden v bolnico v Kemmerju, njegovega nečaka Marka pa so prepeljali v tukajšnjo bolnico. Sedaj se tudi Jurij zdravi v tukajšnji bolnici. Vendar ni tako hudo kot se je prvotno mislilo in je upanje, da se oba kmalu pozdravita.

Naša "farmarska" učiteljica Miss Jennie Taučar je odšla v poletno šolo v Laramie, kjer se bo šest tednov še nadalje izobraževala v svojem učiteljskem poklicu.

Poziv in javno vprašanje naših rojakov na Mr. A. Grdina ostal brez uspeha: danes sem dobil od njega pismo, v katerem mi med drugim piše sledeče: "Vaš poziv in ultimatum iz zapornih držav, sem končno le uslišal, da pridem s slikami na vaš pad! Hurej, Mr. Grdina, tako govori!"

PODR. S.Ž.Z. ŠT. 17

West Allis, Wis. Uresničil se je dopis, ki ga je pisala naša blagajničarka Mrs. M. Sorčić v naš mesečnik "Zarja" meseca maja. Omenila je takrat, da mora ob koncu kampanje šteti naša podružnica 100 članic.

Na zadnji seji smo se dogovorile, da priredimo privatni piknik in sicer samo za članice. Piknik ne bo v korist blagajne, ampak, ker nas je lepo število, se gre bolj za to, da se med seboj spoznamo. Prav uljudno ste torej vabljene vse sosesre, da se udeležite v velikem številu, namreč vse v slučaju, da kateri drug tam zajde na naš piknik, tudi dobrodošel. Piknik bo nedeljo, 31. julija, na prostoru sosesre Mrs. A. Majdanič, ki nam je lepo odstopila brezplačno prostor na 69th Street in Cleveland Ave., tri bloki proti jugu od Belouid Rd. Ste, katere nimate svojega avtomobila, čakajte pri slovenski cerkvi od 1. do 2. popoldne. Vse bo prosto in dovolj zabave, le jedi in pijače vsaka s seboj prinese. — N. svidenje.

Jennie Južina, tajnica ŠIRITE AMER. SLOVENCINA

LEPOTA SLOVENIJE JE SLIKANA IN OPISANA V KNJIGI 'Gorenjska'

To je knjiga, ki jo bo z velikim užitkom bral vsak Slovec, kaj šele sinovi in hčere prekrasne rodnice Gorenjske, ki tvorijo najlepši del slovenskega kora kakor tudi jugoslovanske zemlje.

PIŠITE PO NJO ŠE DANES! — STANE S POŠTINNO \$2.00 KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENEK 1849 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.



**Družba sv. Družine**  
(THE HOLY FAMILY SOCIETY)  
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914

Zedinjenih Držav Severne Amerike **Sedež: Joliet, Ill.**

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod: vsi za enega, eden za vse."

**GLAVNI ODBOR:**  
Predsednik: George Stonich, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.  
1. podpredsednik: Philip Zivec, 507 Lime St., Joliet, Ill.  
2. podpredsednik: Katharine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.  
Glavni tajnik: Frank J. Wedic, 501 Lime St., Joliet, Ill.  
Blagajnik: John Petric, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.  
Duhovni vodja: Rev. Joseph Skur, 123 - 57th St., E. Pittsburgh, Pa.  
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivic, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

**NADZORNI ODBOR:**  
Andrew Glavach, 2210 So. Damen Ave., Chicago, Ill.  
Jacob Strukel, 1199 N. Broadway St., Joliet, Ill.  
Joseph L. Drašler Jr., 66 - 10th St., No. Chicago, Ill.

**POROTNI ODBOR:**  
Anton Strukel, 3rd St., La Salle, Illinois.  
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpburg Station, E. Pittsburgh, Pa.  
Mary Kreinze, 2323 So. Winchester Ave., Chicago, Ill.

**URADNO GLASILO:**  
"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Do dne 1. januarja 1932 je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičim raznih podpor, poskodnin in posmrtnin v znesku \$89,512.41.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 ali \$1000.00.  
V mladinski oddelki se otroci sprejemajo od rojstva pa do 16. leta.  
Rojaki(inje). Pristopite k Družbi sv. Družini.

**CENTRALIZACIJA SIGURNA PODPORA. - D. S. D. 100% SOLVATNA.**

**IMENIK in naslovi krajevnih društev Družbe sv. Družine.**

**Št. 1. Društvo sv. Družine, Joliet, Ill.** - Predsednik John Kramarich, 1614 Cora Street, tajnik Louis Martincich, 1410 Center St.; blagajnik Joseph Geršich, 401 Hutchinson St. Vsi vsake četrte nedelje v mesecu do predkisa ob polnoči v dvorani stare šole vs. Jozeča.

**Št. 2. Društvo sv. Družine, Mount Olive, Ill.** - Predsednik Mike Goldsich, tajnik in blagajnik Sam Goldsich, P. O. Box 656. Vsi v Mount Olive, Ill. Seja se vsake drugo nedeljo v mesecu.

**Št. 3. Društvo sv. Družine, La Salle, Ill.** - Preds. Anton Strukel, 1240 - 3rd St., tajnik Ant. Kastigar, 1146 - 7th St., blagajnik John Seina, 1142 - 5th St. Vsi v La Salle, Ill. Seja se vsake drugo nedeljo v mesecu, v solski dvorani sv. Roka, ob 1. uri popoldne.

**Št. 4. Društvo sv. Družine, Bradley, Ill.** - Predsednik George Krall, P. O. Box 462, tajnik John Zajc, P. O. Box 55, blagajnica Anna Jannick, Box 368. Vsi v Bradley, Ill. Seja se vsake drugo nedeljo v mesecu.

**Št. 5. Društvo sv. Družine, Ottawa, Ill.** - Pred. John Luschna, 712 Jackson St., taj. Frank Less, 1206 Chestnut St., blagajnik Nick Kozarich, 825 Washington St. Vsi v Ottawa, Ill. Seja se vsake sredo po tretji nedelji v mesecu v prostorih sobr. Frank Less ob pol 8. uri zvečer.

**Št. 6. Društvo sv. Družine, Waukegan, Ill.** - Predsednik Anton Mamic, North Chicago, Ill., tajnik Joseph L. Drašler ml., 66 Tenth St., No. Chicago, Ill., blagajnik Joseph Drašler, 66 Tenth St., No. Chicago, Ill. Seja se vsake prvo nedeljo v mesecu v novi solski dvorani na Tenth St. ob 1. uri popol.

**Št. 8. Društvo sv. Družine, Rockdale, Ill.** - Predsednik John Panian, 416 Bellview ave., tajnik in blagajnik Anton Anzlec, 322 Moen ave. Vsi v Rockdale, Ill. Seja se vsake prvo nedeljo v mesecu.

**Št. 10. Društvo sv. Družine, South Chicago, Ill.** - Predsednik in blagajnik Frank Cherne, 2672 E. 79th St., tajnik Anthony Motz, 9630 Avenue "L". Vsi v South Chicago, Ill. Seja se vsake četrto nedeljo v mesecu.

**Št. 11. Društvo sv. Družine, Pittsburgh, Pa.** - Predsednik Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa., tajnik Joseph L. Bahorich, 5314 Duncan St., Pittsburgh, Pa., blagajnik Mathew Balkovec, 5641 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa. Seja se vsake tretjo nedeljo v mesecu, po osmi sv. maši v K. S. Domu, 57. cesta.

**Št. 12. Društvo sv. Družine, Joliet, Ill.** - Predsednica Anna Nemanich, 1015 N. Raynor ave., tajnica kose Bahor, 1219 N. Center St., blagajnica Jennie Juricic, 206 Vine Str. Vse v Joliet, Ill. - Seja se vsake drugo nedeljo v mesecu, ob 2. uri popoldne v dvorani stare šole sv. Jozeča.

**Št. 13. Društvo sv. Ivana Krstitela, Chicago, Ill.** - Predsednik Ignate Krapetz, tajnik Frank Hovart, 2223 So. Leavitt St. in blagajnik Martin Frank, Vsi v Chicago, Ill. Seja se vsake četrto nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani sv. Stefana, vogal So. Lincoln St. in 22nd Place.

**Št. 14. Društvo sv. Lovrenca, East Pittsburgh, Pa.** - Predsednik George Miketic, P. O. Box 353, tajnik Nickolas Pavlakovich, Box 1193, E. Pittsburgh, Pa., blagajnik Jacob Baricic, 399 Beech Str., E. Pittsburgh, Pa. - Seja se vsake drugo nedeljo v mesecu v Hungarian Hall, 338 Beech St.

**Št. 15. Društvo sv. Srca Jezusa, Ottawa, Ill.** - Nimajo predsednika, tajnik in blag. Joseph J. Medic Sr., Box 263. Vsi v Ottawa, Ill. - Seja se

**Dopisi lokalnih društev**

**DRUŠTVO SV. IVANA KRSTITELA ŠT. 13 D.S.D.**

Chicago, Ill. (Nadalj. od zadnjega petka.)  
Zadnjih smo govorili o druživni starih in mladih. Mi stari smo v tem že precej poučeni, če se le hočemo držati tega, o čemer so nas že naši pradedje in dedje in naši starši učili. Pri tem pa moramo vendar misliti na našo mladino, ki je vsak trenutek v nevarnosti v tej deželi. Ako res mislimo na to, kar je nam kot staršem sveta dolžnost, moramo priučiti mladino za take slavnosti kot je romanje. S tem se slavi Bog in je tudi v njihovo lastno dobro, kakor tudi vzpodbuden pogled celemu narodu, ker dragi sobratje in sestre, enkrat bo prišel konec in tedaj bi marsikdo rad vse storil, kar bi se dalo za Boga in bližnjega storiti. A tedaj bo mnogim prepozno misliti na kaj takega in mnogi ne bomo mogli najti vzroka, zakaj ni smo za to že poprej skrbeli. Pomislimo vse to in poskrbimo za vse to sedaj, dokler je še čas, in naše poslednje ure tega življenja nam bodo lahke in odgovor pred Bogom in na

podom bo lahak ter se bomo lahkega srca ločili s tega sveta. - Zato vas vse, Slovence in Slovenke od blizu in daleč še enkrat vabimo, da romarsko nedeljo preživimo, kakor se to za katoličane spodobi, posebno pa še za nas Slovence, ki smo bili že v starem kraju podučeni, kako preživeti take romarske dni, namreč z molitvijo in lepimi Marijinimi pesmimi, in da se s ponosom zberemo pred Marijo. Važno je za nas, da se vsak in vsakdo udeleži procesije in sv. maše, kakor tudi popoldanske pobožnosti ali večerice, in da na to privadimo tudi svoje otroke. Ako to napravimo, bomo dali s tem lep zgled svojim otrokom, kakor so ga nam dali naši starši v stari domovini. - Pridimo torej in združimo se ta dan v pobožni molitvi pred našo nebesko Materjo. Saj je to samo enkrat na leto.

Za prihodnji petek so vabljivi vsi odborniki in odbornice društev na kratko sejo v dvorano sv. Stefana ob 8. uri zvečer, da se bolj natančno pogovorimo radi vožnje in drugih podrobnosti. Ravno tako bo še tudi prihodnji petek naznanjeno v Amer. Slovincu in bo objavljen celi program našega romanja v nedeljo, dne 7. avgusta. - Prihodnji še kaj več o tem. **Odbor.**

**Our Young DSD**

**NOTICE TO CONTRIBUTORS**

- Contributors of English section of the official organ of the Holy Family Society are kindly requested to observe the following rules:
- 1) Write only on one side of the paper.
  - 2) Always write with ink.
  - 3) Write plainly and distinctly.
  - 4) If possible typewrite material and use double space.
  - 5) Contributions must be signed by authors, and their address stated. If desired, name is withheld from publication.
  - 6) Contributions must reach editors office not later than 12:00 Wednesday noon for the issue of that week.
  - 7) Manuscripts will not be returned, unless contributor encloses stamps for postage of the same.

**ST. JOHN'S D.S.D. Chicago, Ill.**

St. John's won their second league game of the season last Sunday, July 24, when they went into a hitting stride and trounced St. Georges by a score of 1 to 2; it looked like a possible shutout for Ed Lah, but in the eighth inning they scored their first run. In the ninth they managed to get another run, thereby making their two scores of the game. Foresters' defeat was another upset in the league made by the St. Johns. The other upset was when they unexpectedly overwhelmed the St. Stephens Juniors. No one expected St. John's to defeat the Foresters, who beat in two previous league games. This unexpected defeat has thrown the Foresters out of the tie for first place, they are now in second place, one game behind St. Stephens who defeated St.

**VSE LINIJE IN PARNIKE**

Spodaj imenovana slovenska tvrdka zastopa vse važne trans-atlantske linije in zato lahko odpremi vsakega potnika na katerem koli parniku.

V vašem interesu je, da se, kadar mislite na potovanje v stari kraj, ali od tam sem, vselej obrnete na staro, znano in zanesljivo domače podjetje

**Leo Zakrajšek**  
General Travel Service  
1359 Second Avenue, NEW YORK, N. Y.  
13 let v tem postu.

Aloysius last Sunday by a score of 21 to 9.

Edward Lah went the route for St. John's Sunday, he allowed 8 hits, struck-out 10, walked one, hit one with pitched ball. Drewich hurled for the Foresters, he was tapped for seven hits, struck-out 13, walked three, and hit two with pitched balls. St. John's made seven errors, while the Foresters made seven errors. Next Sunday, July 31, St. John's will meet the first place St. Stephens Juniors at 10 o'clock. The game will be played as usual at our baseball grounds on 27th and Damen Ave. Come all to see to this game.

Won	Lost	Pct.
St. Stephen KSKJ. No. 1,	5	2 714
St. George COF. No. 960,	4	3 570
St. Aloysius KSKJ. No. 47,	3	4 428
St. John's DSD. No. 13,	2	5 286

Till we meet again, so long.  
Chi-Scribbler.

**TO IN ONO**

**KAJ JE SLADNI IZVLEČEK**

Slad ni nič drugega kakor ječmenova zrna, ki so se pustila, da so prišla kaliti, in se nato nadaljna rast prepreči. Na zunaj so sladna zrna zelo podobna ječmenu.

Med oslajevanjem se škrob ječmena deloma izpremeni v sladkor s pomočjo naravnega vrenja. V sladkih, ki se jih potrebuje za izdelovanje temnih pižaj, se uporablja visoka temperatura pri izsuševanju, kar povzroči, da se takorekoč ožge sladkor, vsled česar nastane temna barva. Nasprotno pa se uporablja nižja temperatura za slad, ki je namenjen za svetle pižaje.

Budweiserjev sladni izvleček z okusom po českem hmelju se uporablja v kuhinjske in zdravstvene namene. Sladni zdravnik zelo priporočajo Budweiserjev ječmenov slad in ga predpisujejo svojim pacientom. Jugoslovanski odjemalci, ki so ga rabili, ga najtopleje priporočajo.

Columbia Broadcasting System bo oddajala prihodnji ponedeljek zvečer Anheuser-Busch radio program. Poslušajte ga.

**NAPREDNI ČEHI**

Mesto Draždane v čehoslovski republiki je prišlo na posebno idejo, potovalne knjižnice. Nabavili so si posebno avtobus in ga tako preuredili, da so spravili vanj do 3000 zvezkov raznih knjig. Knjige vozijo po okolici in ljudstvo radevolje sega po berilu, ki se mu nudi proti mali odškodnini.

**V ZNAK PRÓTESTA**

Holandska vlada se je z vso resnostjo oprijela osušitve Zuiderkega jezera in jo ko nečno izvedla. Letos 31. maja je bila slovesno zaprta zadnja odprtina v velikanskem nasipu, ki loči Zuiderke jezero od Severnega morja. Ta jez je eno največjih tehničnih del, kar jih pozna zgodovina. Holandci bodo na ta način jezero

**V JUGOSLAVIJO**

Preko Havre  
Na Hitrem Ekspresnem Parniku  
**LaFAYETTE**  
6. avgusta, 30. avgusta  
**CHAMPLAIN**  
20. avgusta, 10. sept.  
**ILE DE FRANCE**  
27. avgusta, 14. sept.

Nizke vozne cene v vse dele Jugoslavije

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašcene agente

**French Line**  
306 N. Michigan Ave. Chicago, Ill.

polagoma osušili in tako pridobili za svoje kmetijstvo nova ogromna zemljišča. Na dan te slavnosti so pa ondodni ribiči, ki so se že stoletja živili edino z ribolovom, razobesili zastave samo na pol droga v znak žalovanja in protesta. - Vlada jih sicer tolaži, da bodo namesto rib dobili od vlade rodovitna zemljišča in da postanejo kmetje. Ribiči so pa odgovorili: "Naši očetje so bili ribiči, mi smo ribiči, kmetje pa nismo in ne bomo!" - Površina tega ozemlja, če se jim ga bi posrečilo popolnoma izsušiti, je tako velika, da se bo to lahko preživljalo dva milijona ljudi.

**MODERNI DIOGEN**

Norveški listi poročajo o čudaku, ki ga niti v današnjih časih ni prav nič sram živeti po Diogenovem vzor. Mož se piše Soyen in je po poklicu potnik. Ne živi pa v sodu, ampak v zaboji in zadnjih petnajst let potuje vse križem Norveške. Star je 68 let in kamor gre, povsod prevaža s seboj tudi zaboj, v katerem tudi prebiva. Zaboj je 6 čevljev dolg in tri čevlje širok, visok je pa okoli 4 čevlje. Obit je z aluminijem in tehta komaj 80 funtov. Srednja stena mu služi za vrata v katerih je steklena lina, skozi katero moderni Diogen lahko gleda, kaj se godi okoli njegove "hišice," v kateri je prav dobro preskrbljeno za ventilacijo. Čudak pravi, da si je v zadnjih desetih letih s svojo "hišico" prihranil že lepe novce, katere bi sicer potrošil za stanovanje.

**SENZACIONALNI LETALSKI IZUM**

Zagrebski profesor Radošević je pred kratkim obvestil zagrebško trgovsko zbornico, da je po številnih poizkusih izumil nov sistem letala. Profesor poroča, da se mu je namreč posrečilo iznajti letalo, ki se lahko dvigne in pristane na najmanjšem prostoru, namreč na dvorišču, na strehi ali celo na balkonu. To pa ni edina prednost tega letala. Poleg tega je letalo prof. Radoševića povsem stabilno, da ga lahko vodi vsakdo, ki se količkaj razume na pogon motorjev. Prof. Radošević nadalje zatrjuje, da bodo pogonski stroški mali, da bo lahko letalo kupil tudi manj premožni. Prednost letala je tudi ta, da se letalo lahko spravi v navadni gara-

**DR. ALLAN J. HRUBY**

Specialist za pljučne in srčne bolezni  
Tel. Rockwell 3364  
Stanovanje: 1130 No. Lorel Ave.  
Tel. Austin 2376, Chicago  
Urad: 3335 West 26th Street  
Uradne ure: 9 do 9 zveč. razen sred. ob sredah 9 do 11 dop.; ob sobotah 1 do 4 dop.

**ROJAKI IZ ZELENEGA ŠTAJERJA**

**RAVNOKAR**

smo prejeli prvo knjigo: **'MESTA DRAVSKE BANOVINE'**

Ta knjiga vsebuje krasni opis mesta Celje in raznih krajev iz Zelenega Štajerja.

Knjigo krasi nad 30 lepih pokrajinskih krajev. Morda bote našli svoj rojstni kraj v njej, če ste iz teh krajev doma. Vsak Slovenec, zlasti pa rojaki iz prelepega zelenega Štajerja, bi morali imeti to zanimivo slovensko knjigo v svoji hiši.

Knjiga se prodaja z ozirom na sedanje slabe čase za malo ceno samo

**40 centov s poštnino vred**

Pišite še danes ponjo in v pismo priložite znamke, ali pa poštni Money Order ter pošljite naročilo na:

**Knjigarna Amerikanski Slovenec**  
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

**UTRINKI**

Tisti, ki pravijo, da vse vedo, navadno nimajo dokazov pri roki za svojo vsevednost.

Vrlo slab pisatelj je oni, ki ga nihče ne kritizira.

Noben ne more napraviti gore, toda blufa pa lahko marsikateri.

Italijani pravijo: Boj se tistega, ki nima ničesar za zgubiti. Aha, zato so Italijani dezertirali pokojno trozvezo.

**KAZNJENCI UŠLI Z AVTOMOBILOM**

V Berlinu se je zgodila že malo smešna zgodba. Ravno so bili odprli novo kaznilnico, v kateri je bilo treba še marsikaj izgotoviti. Tako so kaznjenci profesijonisti tudi pleškali glavna vrata. Te kaznjence je pa stražilo lepo številno stražnikov. Veliko manj so se pa brigali stražniki za kaznjence znotraj na dvorišču, ki so opravljali razna dela. In zgodilo se je, da je iz dvorišča proti izhodu privozil avto neke berlinske tvrdke, na katerem so v kaznilnico nekaj pripeljali. Stražniki in kaznjenci pri vratih so se avtomobilu dostojno umaknili in tako je avto srečno prišel skozi. Kmahu za tem je pa prihitelo z dvorišča par uslužbencev tvrdke, ki so iskali pobegli avto. Tedaj so stražniki pri vratih uvideli, da sta na tujem avtu pobegnula dva kaznjenca, ki sta bila obsojena na večletno ječo. Vse zasledovanje za kaznjencema in za avtom je bilo zaman.

**BREZZIČNO PRENAŠANJE KLISEJEV**

Curiskemu inženjerju Adalbertu Guthru se je posrečila iznajdba, da zamore kliseje slik pošiljati brezžično tudi v najbolj oddaljene kraje. Zadnje poizkuse so delali med družbo Radio Type v Curihu in parnikom Bremen, ki je plul po morju. Uspehi so se povsem posrečili.

Phones: 2575 in 2743

**ANTON NEMANICH & SON**  
PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVÓD V JOLIETU IN AMERIKI.  
USTANOVLJEN L. 1895.

Na razpolago noč in dan. - Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. - Cene zmjerne.

1002 N. Chicago Street, Joliet, Illinois

**GOSPOBINJE V JOLIETU**

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najcistejše in najcenejše MESO IN GROCERIJO

V zalogi imam vedno vsake vrste srezce ali suho preka eno meso ter vse predmete, ki spadajo v mesarstvo in grocerijsko obrt.

**JOHN N. PASDERTZ**  
COR. CENTER & HUTCHINS STS., JOLIET, ILL.  
Chicago Telefon 2917.

**JAYES DENTAL OFFICE**

Obstoja 30 let  
CENE ZMERNE  
Brezplačna preiskava

326 S. STATE ST.  
2nd Floor Across from Paris Store  
State St. Next Door to Theater



# Mlinarjev Janez

SLOVENSKI JUNAK ALI UPLEMENITBA TEHARČANOV

Sestavljen po narodni pripovedki iz srede  
petnajstega stoletja F. Kočevar

Tri mesece so že polegali naši junaki v Stolnem Belemgradu, čakajoč, da se zbere križarska vojska. Da jim ni bilo vendar preveč dolgčas, so se vadili pridno dan na dan v orožju. Janezu ni bil nihče kos. Marsikaterega ogrskega prešernega mogotca in marsikaterega nemškega viteziča je dvignil krepko s svojo jelševu sulico iz sedla in ga posadil na pesek. Imel je čvrstega in ognjevitoga konja Zelenka in vsi so mislili, da je Janez zaraditega tako spreten, ker ima tako čilega konja. Obetali in ponujali so mu po sto in sto zlatov zanj, toda zastoj. Zelenko ni bil nikomur naprodaj. Ob takih prilikah je Janez vedno rekel: "Sam sem si ga izredil in sam ga hočem jahati, dokler me Bog ohrani pri življenju."

Listje je jelo že rumeneti in nastopila je jepred odhodom gl. armade je poslal Sibinjski sen. Sedaj je bila že vojska skupaj. Tri dni teharsko četo naprej za predstražo. Pred turški Beograd dospelši, so se utaborili križarji tako okoli trdnjave, da so jo popolnoma obkloplili. Sibinjski bi ne bil rad prelivat krvi in zato je sklenil, trdnjavo izstradati. — Toda zmotil se je. Turki namreč so bili z živževom tako založeni, da bi bili oblego prenašali leta in leta, ne pa le nekaj tednov.

Vojski križarski tako obleganje ni bilo prav nič po volji, posebno je pa naše Teharjane silno jezilo, da se jim nikjer ne pokaže prilika, kjer bi jim bilo mogoče izkazati svojo hrabrost. Sibinjski, ki jih je dobro poznal, je to kmalu opazil. Da bi mu ne postali popolnoma nevoljni, jih je pošiljal vsak dan na ogled, danes semkaj, jutri tjakaj. "Akoravno jih je le mala peščica," je rekel večkrat svojim tovarišem, "so mi vendar ljubši, kakor pol ostale vojske. Vsak je junak od nog do glave brez izjeme, vsak vam stoji v boju nepremagljiv kakor skala. Pač nisozastoj slovenske krvi."

Nekega večera se povrne teharska četa v tabor z novico, da gre obleganemu Beogradu neštevilna vojska nasproti, ki jo je četa opazila z vrha visokega hriba. Sultan Mohamed je zvedel namreč, da je prišla križarska vojska pred Beograd, katerega hudo stiska. To ga je tako razsrdilo, da je zbral nemudoma silno vojsko divjih janičarjev in spahijev, da osvobodijo Beograd.

Sibinjski postavi vsled te novice še tisti večer vso svojo vojsko v bojni red. Teharjane uvrsti na lastno prošnjo na sredo, na najnevarnejše, a tudi najčastnejše mesto. Celo noč je ostala križarska vojska v bojnem redu. Zjutraj se je privlekla gosta megla od Donave in Save in je zavila ves krščanski tabor v svoj sivi plašč. Ko se je okoli desete ure, po solčnih žarkih preganjana, jela dvigati, zagledajo kristjani pred seboj Turka ko listja in trave, ki se je čez noč utaboril in utrdil po nasprotnih gričih. Med nasprotnikoma ni bilo več prostora, kakor ga je dajala precej ozka dolinica, ki se je razprostirala med obema srditima vojskama. Turki so od daleč obkloplili kristjane grdo z gjaverskimi psi. "Le pridite nam pod roke, vas bomo že zdelali, kakor se spodobi! Naše sablje so jako željne gjaverske krvi, katere že dolgo niso pile!" Tako psovanje je križarje tako razkačilo, da so nestrpno čakali znamenja za pričetek boja, kar je Sibinjski vedno odlašal. Predobro namreč je poznal izkušeni vojskovodja turško bojno lokavost in se je skrbno čuval, napasti jih v utrjenem taboru. Čakal je torej toliko časa miren v lastnem taboru, da so se jeli Turki z utrjenih gričev spuščati v dolino. Strašno zaženo svoj bojni krik "Allah, Allah!" — in uprav, ko se razdeli križarska vojska v posamezne čete za naskok, zapoje krištjanske trombente in bobni.

Mlinarjev Janez in za njim drugi teharski fanti spodbodejo svoje čile konje in dero viharju enako nad sovražnika. Naravnost na sredo so namerili. Grozen boj, prav mesarsko klanje se je vnelo na vseh straneh, kajti globoko sta se zajedli krščanska in turška vojska ena v drugo. Nobene meje ni bilo več med njima. Tukaj so plapolale visoko v zraku zastave s križanim Izveličarjem, ondi pa se je svetil polumeseec. Tu so se lesketale svetle čelade in železni oklepi v jutranjem solncu, ondi pa se je utrinjalo dragoceno kamenje po turbanih in pasovih. Tu so klicali sveto ime Jezusovo, ondi pa svojega preroka Mohameda.

Najsprednji je bil Mlinarjev Janez na velikem svojem Zelenku s teharskim praporom, na katerem sta bili videti dve zvezdi. Kamorkoli je segel njegov meč, mu je sledila smrt, je odletel turban, s katerim je bila ovita turška glava. Celo janičari, groza in trepet vsega krščanstva, se ga plaho ogibljuje. Kakor črtalo po ledini, tako je rezal Janez s svojim mečem brazdo v turške vrste, za njim pa teharski fantje drug za drugim vedno bolj na široko. Kmalu je bila mala jedroviata teharska četa kakor klin zajedena v turško vojsko, da jo razkolje na dvoje. Kakor uniči mlinski kamen, prazen tekoč, samega sebe, teroč in drgnoč se ob tovariša pod njim ležečega, tako bi se bili tudi tukaj obe vojski druga drugo uničili, predno bi se bila katera le za ped umaknila. Na obeh straneh junaki brez primere, povsod nepopisen srd in neustrašljiv pogum. Že čez malo časa je jel teči na dnu doline potok krvi proti Donavi, toliko že je zahteval boj smrtnih žrtev.

Strašno je razsajal Janez s svojimi Teharjani v sredi Turkov. Nasproti mu stoji paša janičarjev in nameri nanj, ali Janez mahne in daleč odleti obrta veljavnega Turka, toda glej meč se mu zlomi pri tej priči. Janez seže po sekuro in še huje delo z njo, kakor poprej z mečem. Toda tudi on ni bil iz železa. Na več krajih mu je tekla kri, vsled česar je kmalu tako oslabil, da je začel omagovati. Roka ne more več krepko dvigniti sekire, ščit mu zdrkne iz rok, omotica ga obide in Janez pade s svojega Zelenka na levo stran na tla. Najbližji janičar to vidi, že nameri svojo sulico, da bi mu prebodel junaške prsi, toda v tistem trenutku mu razkroji sekira črepinjo, da se sam poleg živega Janeza mrtev zvrne. Udaril ga je bil Voglarjev Miha s svojo drevačo, ki se je vedno boril ob načelnikovi strani. Turki vidoč, da je na krščanski strani padel načelnik s konja, napno še ednoč vse svoje sile in kmalu sta Janez in Voglarjev odcepljena od svoje čete. In tudi sedaj je Miha nad vse hrabro branil sebe in svojega načelnika pred janičarskimi napadi. O pravem času zapazi to imeniten Arabec, kako se Miha proti desetorici janičarjev pogumno brani in to je bila velika sreča za oba, ker bi bilo sicer po njem, kajti mnogo psov je zajčja smrt. "Stojte! Nazaj!" zaukaže mogočno janičarjem, "ta je moj! janičarji odjenjajo. Arabec nadaljuje k Mihi obrnjen: "Podaj se nam dobrovoljno, saj vidiš, da ti odcepljenemu od nobene strani ni pomoči. Smrti ne uideš, če se nam dalje predrzno ustavljaš!"

(Dalje prih.)

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

## V svrhu snage...

So ženske drgnile gube iz pralnih desk;  
So se potile nad odprtimi ognjem in pečmi, ki so belile njih likalnike.



## To je bilo včeraj -



## Danes..

Se more družinsko pranje izvršiti doma z lahkoto in udobnostjo. Vsaka ženska lahko izvrši pranje skoraj z enako lahkoto, kakor vzame svojo lastno kopel. Vsaka ženska more likati domače perilo z enako malim trudom, kakor voziti svoj avto.

Električni pralnik - - - -  
Električni likalnik - - - -

To ste dve sredstvi ženske osvoboditve od pralne kadi, nad katero si je lomila hrbet; od bolečin v nogah in rokah vsled dela pri pralni deski. In stroški za vse to so malenkostni.

Federalni pralnik in likalnik: Federalni likalnik je dober likalnik. Dajte nam priliko, da vam to pokažemo v vašem domu in brez vsake obveznosti za vas.

Cena za dobre pralnik in likalnik je danes nižja kakor kdaj prej. Citajte to

### IZREDNE KOMBINACIJSKE PONUDBE

St. 1. Federalni pralnik, porcelanska kad, popoln balun-valjarski ožemalce — samo za — \$59.00	St. 2. Model 79. Federal "spinner" pralnik, porcelanska kad, celotno "spinner" sušilec — \$129.50
Federalni obrabljajoči se likalnik, se kontrolira s kolenom, z avtomatičnim likalnim pritiskom, celotno z lahko se vrtilo, dvojito likalno-desko — \$59.50	Model 10. Federal obrabljajoči se likalnik (isti kot opisan v ponudbi št. 1) — \$89.50
Skupno — \$178.50	Skupaj — \$219.00
Kombinacijska cena — \$160.00	Izredna kombinacijska cena — \$189.00
PRIHRANITE — \$18.50	PRIHRANITE — \$30.00

Malo naplació in lahki mesečni obroki na vaš račun za luč. Za vse nakupe na obroke se pristojejo mali prenosni stroški.

## COMMONWEALTH EDISON ELECTRIC SHOPS

Downtown — 72 W. Adams St. — 132 S. Dearborn St.  
Prodajalne v "downtown" zaprite ob sobotah ob 1. popold. tekmo julija in avgusta.

Vsi telefoni RANDolph 1200—Local 66  
Podružnične prodajalne odprte ob sobotah do 6. popold. tekmo julija in avgusta.  
Broadway—482 Broadway  
Logan Square—2618 Milwaukee Ave.  
Irving Park—4833 Irving Park Blvd.  
Madison-Crawford—4231 W. Madison St.  
Ashland—4834 South Ashland Ave.  
South State—3469 South State St.  
Englewood—852 W. 62nd St.  
South Chicago—2950 E. 92nd St.  
Roseland—1116 S. Michigan Ave.

IZDAJAJO SE FEDERALNI KUPONI

## NAJSTAREJŠI SLOVENSKI POGREBNI DOM V CHICAGO

ROJAKI SLOVENCI! SVOJI K SVOJIMI!

## A. Glavach & Co. Inc.

Naša potrežba je brezplačna kar se tiče rabljenja naše mrtvašnice. Smo na razpolago za Chicago, Cicero, Berwyn, South Chicago, Kingsington in Pullman in vsem drugim predmestjem. Prevažamo umrle osebe iz vseh delov mesta v našo mrtvašnico noč in dan.

CENE NIZKE, POTREŽBA TOČNA.

— Avtomobili na razpolago za vse slučaje. —

F. E. PALACZ, Embalmer

Tel. Canal 1267—5889 Res. Rockwell 4882  
1916 W. 22nd St., blizu Lincoln St., Chicago, Ill.

## Sirate "Amer. Slovenca"!



"Prenehajmo zdaj

Mama ima nekaj dobrega za nas"

in mama pozna pot do moškega sreča.

On ve, da ima mama dobre recepte in ima dovolj izkušnje, da ve, da dober recept zahteva perfektne sestavine. Zato seveda vzame BUDWEISERJEV SLAD... 3 funte v veliki rdeči kanti — svetel ali temen.

## Budweiser MALT

B.M.-22 ANHEUSER-BUSCH · ST. LOUIS

## O TEM IN ONEM

### VARNA KLJUČAVNICA

Dijak 4. razreda obrtne šole v Zagrebu, Iv. Suhadolnik, je, tako poročajo zagrebški listi, izumil ključavnico, ki jo z vetrihom ali kako drugo vlomilno pripravo ni mogoče odpreti. Suhadolnik je ta svoj izum demonstriral pred zbranim učiteljskim obrtno šole, ki je izjavilo mlademu izumitelju svoje priznanje. Z enakim uspehom je šel Suhadolnik in demonstriral svoj izum pred zagrebško policijo.

### ORHIDEJA

Iz priproste divje cvetlice orhideje so vrtnarji na umeten način vzgojili cele vrste raznovrstnih cvetlic tega imena. Nekatere teh cvetk so tako neznatne, da bi jo navaden človek niti ne pogledal. So pa nekateri tudi krasni eksemplari, ki jih je za občudovati. Nedavno so poročali časopisi, da so v južnem Queenslandu našli neko orhidejo, ki je visoka 15 metrov, skoro 50 čevljev, in jo smatrajo za najvišjo rastlino te vrste. Ta orhideja ima več sto cvetov in so njene posamezne veje dolge po dva metra.

### LETOVIŠČE RAZPADA

Letovišče Chequers, katerega je angleški lord Lee of Fareham poklonil predsednikom angleške vlade kot odmorišče, so morali v zadnjem času zapreti. Strokovnjaki so namreč opazili, da je tramovje že črveno in trhlo in črvi so razjedli tudi odpornike na podstrežju in uničili sprejemnico, ki je veljala za najlepši in najdragocenejši prostor celega letovišča. Rahlo tramovje bodo nadomestili z novim in spet bo letovišče služilo svojem namenu.

### NENAVADNI ZAŠČITNIKI MORALE

Policijski ravnatelj v Saragossi je prejel pred kratkim zelo zanimivo pismo, katerega so mu napisali jetniki, ki so tam zaprti radi raznih zločinov in so ogorčeni radi umora neke nedolžne ženske. — Jetniki pišejo: "Ali ste kedaj videli katerega izmed nas, da bi se z orožjem v roki dvignil proti nedolžnemu meščanu? Mi ne morimo ljudi brez vzroka in denar si prillašamo za našo izredno sposobnostjo za tatvine in vlomilstva. Mi, ki se čutimo poklicne tatove in morilce, zahtevamo, da se taki

zločini preprečijo z vsemi zakonitimi sredstvi..."

### KAKO JE HODŽA IZGANJAL HUDIČA

Muslimanski veroučitelj Zaim Hankič iz Kozarca Bosni je bil nedavno pred sodiščem, kjer se je vršila zaimova pravda. Hankič je že 10 let star in ga je tožil njegov sosed Belan Janjič radi mazaštva. Janjič je namreč potolčil Hankiču, da se mu vrtil v glavi. Hankič ga je nato prepričal, da je Janjiča obsedel hudo dobnih duh, katerega hoče pregnati, če mu Janjič da 80 Din za tri talismane, ki prav gotovo pomagajo. Hankič je napravil dogovorjene talismane in Janjič jih je uporabljal plačal. Janjiču talismani niso niti najmanj pomagali, zato je šel pred sodnika v Banjalaku in tožil Hankiča, da mora vrniti denar. Hankič je pa zagovarjal, da se je talismane naučil delati od svojega očeta in ker ni bilo drugega zasluzka, je pričel pisati zdravniki ljudi. Kdor je pil šel k njemu za to ali drugo boleznijo, vsakemu je napravil talismane v dobri veri, da bodo pomagali. Tako tudi Janjiču, kateremu je naročil, da enega vrže v ogenj, dva pa v vodo, in če niso pomagali, pa on kriv. Onih 80 Din, tako pravi dalje Hankič, sem prav res zaslužil, ker sem veliko molil k Alahu. Če mi nisem pomagal, pa tudi škodil mi nisem. — Bil je oproščan.

— Pariz, Francija. — Pred Paulu Gorgulovu, ki je umoril bivšega francoskega predsednika Doumerja, se že večkrat vrši obravnava. V sredo je obtoženez vzkliknil, da želi, da se ga obsodi na smrt.

Samo cent in pol stane "Amer. Slovenec" naročnike dnevno in vendar koliko zanimivost in koristnega berila najdete v njem za ta cent in pol!

## DENAR

v Jugoslavijo in druge države pošiljam zanesljivo in točno po dnevnem kurzu. Včeraj smo računali:

Za 100 din	\$ 2.25
Za 250 din	\$ 5.05
Za 500 din	\$ 9.50
Za 1000 din	\$18.50
Za 2500 din	\$46.15
Za 5000 din	\$91.50

Za 100 lir	\$ 5.90
Za 500 lir	\$27.00
Za 1000 lir	\$53.25

Pri večjih svotah primeren popust. Money Order in pisma naslavlajte na:

JOHN JERICH  
1849 West 22nd Street,  
Chicago, Ill.

DR. J. E. URSICH  
ZDRAVNIK IN KIRURG  
2000 West 22nd Street,  
CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1—3 popoldne in 8—zvečer izveniš ob sredah.  
Uradni telefon: Canal 4918  
Režidenčni telefon: La Grange 3966  
PO DNEVI NA RAZPOLAGO CELI DAN V URADU.

Tel. v uradu Crawford 2893  
Tel. na domu Rockwell 2816

DR. ANDREW FURLAN  
SLOV. ZOBOZDRAVNIK

URAD:  
OGDEN AVE. BANK BLDG.  
soba št. 204

Vogel Crawford in 3959  
Ogden Ave., Chicago, Ill.

Uraduje: Od 9. do 12. dop., od 1. do 5. pop. in od 6 do 9 zvečer. Ob sredah od 9 do 12 dop.

## TISKARNA

# AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

## Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

## Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.